

Ζήτημα 1^ο

a) $(P \rightarrow Q) \rightarrow (\neg Q \rightarrow \neg P)$

Θέλουμε να δείξουμε ότι το σύνολο:
 $S = \{\neg((P \rightarrow Q) \rightarrow (\neg Q \rightarrow \neg P))\}$ είναι μη-ικανοποιήσιμο.

$$C_0 = \{\{\neg((P \rightarrow Q) \rightarrow (\neg Q \rightarrow \neg P))\}\}$$

$$C_1 = \{\{(P \rightarrow Q)\}, \{\neg(\neg Q \rightarrow \neg P)\}\} \quad [\neg \rightarrow]$$

$$C_2 = \{\{\neg P, Q\}, \{\neg(\neg Q \rightarrow \neg P)\}\} \quad [\rightarrow]$$

$$C_3 = \{\{\neg P, Q\}, \neg Q, P\} \quad [\neg \rightarrow]$$

$$C_4 = \{\{P, \neg Q, Q\}, \{P, \neg Q, \neg P\}\} \quad [\vee]$$

$$C_5 = \{\{P, \neg Q, Q\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_6 = \{\} \quad [\text{del}]$$

Το C_6 είναι κενό σύνολο, άρα το S είναι μη-ικανοποιήσιμο.

b) $\{(A \vee B) \wedge \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E) / \neg E \wedge F$

Αρκεί να δείξουμε ότι το σύνολο:
 $S = \{(A \vee B) \wedge \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg(\neg E \wedge F)\}$
 είναι μη ικανοποιήσιμο.

$$C_0 = \{\{(A \vee B) \wedge \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg(\neg E \wedge F)\}\}$$

$$C_1 = \{\{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg(\neg E \wedge F)\}\} \quad [\wedge]$$

$$C_2 = \{\{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg \neg E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\neg \wedge]$$

$$C_3 = \{\{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\neg]$$

$$C_4 = \{\{(A \vee B), \neg C, \neg C, B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\rightarrow]$$

$$C_5 = \{\{(A \vee B), \neg C, C, B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\neg]$$

$$C_6 = \{\{(A \vee B), \neg C, (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_7 = \{\{(A \vee B), \neg C, D, \neg A, B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\wedge]$$

$$C_8 = \{\{A, \neg C, D, \neg A, B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{B, \neg C, D, \neg A, B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\vee]$$

$$C_9 = \{\{B, \neg C, D, \neg A, B \rightarrow (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{10} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, \neg B, E\}, \{B, \neg C, D, \neg A, (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\rightarrow]$$

$$C_{11} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, (A \vee E), E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{12} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, A, E\}, \{B, \neg C, D, \neg A, E, E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\vee]$$

$$C_{13} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C \rightarrow (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{14} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{(A \vee B), \neg C, \neg C, B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}, \{(A \vee B), \neg C, (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\rightarrow]$$

$$C_{15} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{(A \vee B), \neg C, C, B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}, \{(A \vee B), \neg C, (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\neg]$$

$$C_{16} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{(A \vee B), \neg C, (D \wedge \neg A), B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{17} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{(A \vee B), \neg C, D, \neg A, B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\wedge]$$

$$C_{18} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{A, \neg C, D, \neg A, B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}, \{B, \neg C, D, \neg A, B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\vee]$$

$$C_{19} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{B, \neg C, D, \neg A, B \rightarrow (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{20} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{B, \neg C, D, \neg A, \neg B, \neg F\}, \{B, \neg C, D, \neg A, (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\rightarrow]$$

$$C_{21} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{B, \neg C, D, \neg A, (A \vee E), \neg F\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{22} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\},$$

$$\{B, \neg C, D, \neg A, A, \neg F\}, \{B, \neg C, D, \neg A, E, \neg F\} \quad [\vee]$$

$$C_{23} = \{\{B, \neg C, D, \neg A, E\}, \{B, \neg C, D, \neg A, E, \neg F\}\} \quad [\text{del}]$$

Το C_{23} είναι μη κενό σύνολο, άρα το S είναι ικανοποιήσιμο. Επομένως, η εξαγωγή συμπεράσματος είναι **μη** έγκυρη.

$$\text{c) } \{P \wedge Q \rightarrow R, R \wedge S \rightarrow T\} / P \wedge S \rightarrow R \wedge T$$

Αρκεί να δείξουμε ότι το σύνολο:

$$S = \{P \wedge Q \rightarrow R, R \wedge S \rightarrow T, \neg(P \wedge S \rightarrow R \wedge T)\} \text{ είναι μη ικανοποιήσιμο.}$$

$$C_0 = \{P \wedge Q \rightarrow R, R \wedge S \rightarrow T, \neg(P \wedge S \rightarrow R \wedge T)\}$$

$$C_1 = \{P \wedge Q \rightarrow R, R \wedge S \rightarrow T, P \wedge S, \neg(R \wedge T)\} \quad [\neg \rightarrow]$$

$$C_2 = \{P \wedge Q \rightarrow R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\} \quad [\wedge]$$

$$C_3 = \{\neg(P \wedge Q), R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T), \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\rightarrow]$$

$$C_4 = \{\neg P, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T), \neg Q, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T), \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\neg \wedge]$$

$$C_5 = \{\neg Q, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T), \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_6 = \{\neg Q, \neg(R \wedge S), P, S, \neg(R \wedge T), \neg Q, T, P, S, \neg(R \wedge T), \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\rightarrow]$$

$$C_7 = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg(R \wedge T), \neg Q, \neg S, P, S, \neg(R \wedge T), \neg Q, T, P, S, \neg(R \wedge T), \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\neg \wedge]$$

$$C_8 = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg(R \wedge T), \neg Q, T, P, S, \neg(R \wedge T), \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_9 = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg R, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg(R \wedge T), \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\neg \wedge]$$

$$C_{10} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R, \neg Q, T, P, S, \neg T, \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\neg \wedge]$$

$$C_{11} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R, \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg(R \wedge T)\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{12} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R, \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg R\}, \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg T\}\} \quad [\neg \wedge]$$

$$C_{13} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R, \{R, R \wedge S \rightarrow T, P, S, \neg T\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{14} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R, \{R, \neg(R \wedge S), P, S, \neg T\}, \{R, T, P, S, \neg T\}\} \quad [\rightarrow]$$

$$C_{15} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R, \{R, \neg(R \wedge S), P, S, \neg T\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{16} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R, \{R, \neg R, P, S, \neg T\}, \{R, \neg S, P, S, \neg T\}\} \quad [\neg \wedge]$$

$$C_{17} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R, \{R, \neg S, P, S, \neg T\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_{18} = \{\neg Q, \neg R, P, S, \neg Q, \neg R, P, S, \neg T, \neg Q, T, P, S, \neg R\} \quad [\text{del}]$$

Το C_{18} είναι μη κενό σύνολο, άρα το S είναι ικανοποιήσιμο. Επομένως, η εξαγωγή συμπεράσματος είναι **μη** έγκυρη.

$$\text{d) } \{R \vee (Q \wedge R), Q \rightarrow R\} / (P \rightarrow Q) \rightarrow R$$

Αρκεί να δείξουμε ότι το σύνολο:

$$S = \{R \vee (Q \wedge R), Q \rightarrow R, \neg((P \rightarrow Q) \rightarrow R)\} \text{ είναι μη ικανοποιήσιμο.}$$

$$C_0 = \{R \vee (Q \wedge R), Q \rightarrow R, \neg((P \rightarrow Q) \rightarrow R)\}$$

$$C_1 = \{R \vee (Q \wedge R), Q \rightarrow R, (P \rightarrow Q), \neg R\} \quad [\neg \rightarrow]$$

$$C_2 = \{R, Q \rightarrow R, (P \rightarrow Q), \neg R, \{(Q \wedge R), Q \rightarrow R, (P \rightarrow Q), \neg R\}\} \quad [\vee]$$

$$C_3 = \{\{(Q \wedge R), Q \rightarrow R, (P \rightarrow Q), \neg R\}\} \quad [\text{del}]$$

$$C_4 = \{Q, R, Q \rightarrow R, (P \rightarrow Q), \neg R\} \quad [\wedge]$$

$$C_5 = \{\} \quad [\text{del}]$$

Το C_5 είναι κενό σύνολο, άρα το S είναι μη ικανοποιήσιμο. Επομένως, η εξαγωγή συμπεράσματος είναι έγκυρη.

Άσκηση 2

Βάση Επαγωγής: $S = \{A, \neg A\}$.

Το σύνολο αυτό είναι μη ικανοποιήσιμο γιατί υπάρχουν η ακολουθία ανασκευής.

$$A \xrightarrow{\neg A} F$$

ή

$$\neg A \xrightarrow{A} F$$

Επομένως, το θεώρημα ισχύει.

Επαγωγική υπόθεση:

Υποθέτουμε ότι το θεώρημα ισχύει για όλα τα σύνολα με λιγότερους από n όρους.

Έστω $|S| = n$.

1) Οποτεδήποτε ο C εμφανίζεται σε ακολουθία ανασκευής για το S (υπάρχει πάντα ακολουθία ανασκευής εφόσον το S είναι μη ικανοποιήσιμο σύνολο όρων Horn), κάποιο γράμμα του C αντιστοιχεί σε αντιφατικό γράμμα του προηγούμενου όρου της ακολουθίας – αλλά αυτό πρέπει να έχει προκύψει από άλλο μέλος, έστω C' , του S που σημαίνει ότι οι όροι C και C' θα μπορούσαν να έχουν επιλυθεί μεταξύ τους.

2) Αν το $S - \{C\}$ δεν περιέχει κανένα όρο που θα μπορούσε να επιλυθεί με το C , το C από το (1) δεν ανήκει σε ακολουθία ανασκευής για το S . Άρα οποιαδήποτε ακολουθία ανασκευής σε αυτή την περίπτωση δεν περιλαμβάνει τον όρο C , αποτελεί ακολουθία ανασκευής και για το σύνολο $S - \{C\}$. Οπότε το $S - \{C\}$ είναι μη ικανοποιήσιμο σύνολο. (Με αυτό τον τρόπο αποδείχτηκε το πρώτο μέρος του θεωρήματος).

3) Έστω, ότι το $S - \{C\}$ είναι ικανοποιήσιμο. Από το (1), ισχύει ότι το S πρέπει να περιέχει όρο C' τέτοιον ώστε η επίλυση του με τον όρο C να δίνει το R_1 .

Έστω, το σύνολο $S' = (S - \{C, C'\} \cup \{R_1\})$, όπου $R_1 = \text{res}(C, C')$. Το S' έχει $n-1$ όρους και το $S' - \{R_1\}$ είναι ικανοποιήσιμο γιατί το $S - \{C\}$ είναι ικανοποιήσιμο (αν ένα σύνολο είναι ικανοποιήσιμο και του αφαιρέσω ένα όρο, παραμένει ικανοποιήσιμο).

Έτσι από την επαγωγική υπόθεση, υπάρχει για το S ακολουθία ανασκευής που ξεκινάει με R_1 (σύμφωνα με το δεύτερο μέρος του θεωρήματος), που είναι η εξής:

$$R_1 \xrightarrow{C_1} R_2 \xrightarrow{C_2} \dots \xrightarrow{C_{n-1}} R_n \equiv F$$

Όμως, ο R_1 είναι η επίλυση του όρου C με τον όρο C' , $R_1 = \text{res}(C, C')$. Έτσι για το σύνολο S έχουμε:

$$C \xrightarrow{C'} R_1 \xrightarrow{C_1} R_2 \xrightarrow{C_2} \dots \xrightarrow{C_{n-1}} R_n \equiv F$$

Επομένως, αποδείχτηκε και το δεύτερο κομμάτι του θεωρήματος.

Ζήτημα 3^ο

a) $\{P \rightarrow Q \vee R, Q \rightarrow S, R \rightarrow S\} / P \rightarrow S$

Για να δείξουμε οι η παραπάνω εξαγωγή συμπεράσματος είναι έγκυρη, αρκεί να δείξουμε ότι το σύνολο των υποθέσεων και της άρνησης του συμπεράσματος είναι μη ικανοποιήσιμο.

Αρχικά μετατρέπουμε τις προτάσεις σε όρους.

Έτσι:

$$P \rightarrow Q \vee R \equiv \neg P \vee (Q \vee R) \equiv \neg P \vee Q \vee R$$

$$Q \rightarrow S \equiv \neg Q \vee S$$

$$R \rightarrow S \equiv \neg R \vee S$$

$$\neg (P \rightarrow S) \equiv \neg (\neg P \vee S) \equiv \neg \neg P \wedge \neg S \equiv P \wedge \neg S$$

Στη συνέχεια εξετάζουμε το σύνολο

$$S = \{\neg P, Q, R\}, \{\neg Q, S\}, \{\neg R, S\}, P, \neg S\}$$

Πρώτα βρίσκουμε τους όρους επίλυσης του S :

$$\text{res}(\{\neg P, Q, R\}, \{\neg Q, S\}) = \{\neg P, R, S\}$$

$$\text{res}(\{\neg P, Q, R\}, \{\neg R, S\}) = \{\neg P, Q, S\}$$

$$\text{res}(\{\neg P, Q, R\}, P) = \{Q, R\}$$

$$\text{res}(\{\neg Q, S\}, \neg S) = \neg Q$$

$$\text{res}(\{\neg R, S\}, \neg S) = \neg R$$

$$R(S) = \{\{\neg P, Q, R\}, \{\neg Q, S\}, \{\neg R, S\}, P, \neg S, \{\neg P, R, S\}, \{\neg P, Q, S\}, \{Q, R\}, \neg Q, \neg R\}$$

Στη συνέχεια βρίσκουμε τους όρους επίλυσης του $R(S)$:

$$\text{res}'(\{\neg P, Q, R\}, \neg Q) = \{\neg P, R\}$$

$$\text{res}'(\{\neg P, Q, R\}, \neg R) = \{\neg P, Q\}$$

$$\text{res}'(\{\neg Q, S\}, \{\neg P, Q, S\}) = \{\neg P, S\}$$

$$\text{res}'(\{\neg Q, S\}, \{Q, R\}) = \{R, S\}$$

$$\text{res}'(\{\neg R, S\}, \{\neg P, R, S\}) = \{\neg P, S\}$$

$$\text{res}'(\{\neg R, S\}, \{Q, R\}) = \{Q, S\}$$

$$\text{res}'(P, \{\neg P, R, S\}) = \{R, S\}$$

$$\text{res}'(P, \{\neg P, Q, R\}) = \{Q, R\}$$

$$\text{res}'(\neg S, \{\neg P, R, S\}) = \{\neg P, R\}$$

$$\text{res}'(\neg S, \{\neg P, Q, S\}) = \{\neg P, Q\}$$

$$\text{res}'(\{\neg P, R, S\}, \neg R) = \{\neg P, S\}$$

$$\text{res}'(\{\neg P, Q, S\}, \neg Q) = \{\neg P, S\}$$

$$\text{res}'(\{Q, R\}, \neg Q) = R$$

$$\text{res}'(\{Q, R\}, \neg R) = Q$$

$$R^{(2)}(S) = \{\{\neg P, Q, R\}, \{\neg Q, S\}, \{\neg R, S\}, P, \neg S, \{\neg P, R, S\}, \{\neg P, Q, S\}, \{Q, R\}, \neg Q, \neg R, \{\neg P, R\}, \{\neg P, Q\}, \{\neg P, S\}, \{R, S\}, \{Q, S\}, R, Q\}$$

Εφόσον, το $R^{(2)}(S)$ περιέχει αντίθετα γράμματα, το $R^{(3)}(S)$ θα περιλαμβάνει το **F**. Έτσι, σύμφωνα με την αρχή της επίλυσης, το S είναι μη ικανοποιήσιμο. Επομένως, η εξαγωγή συμπεράσματος είναι έγκυρη.

b) $\{P, Q \vee R\} / (P \wedge Q) \vee (P \wedge R)$

Για να δείξουμε οι η παραπάνω εξαγωγή συμπεράσματος είναι έγκυρη, αρκεί να δείξουμε ότι το σύνολο των υποθέσεων και της άρνησης του συμπεράσματος είναι μη ικανοποιήσιμο.

Αρχικά μετατρέπουμε τις προτάσεις σε όρους.

Έτσι:

P (Είναι θετικός μοναδιαίος όρος)

$Q \vee R$ (Είναι όρος)

$$\neg((P \wedge Q) \vee (P \wedge R)) \equiv \neg(P \wedge Q) \wedge \neg(P \wedge R) \equiv (\neg P \vee \neg Q) \wedge (\neg P \vee \neg R)$$

Στη συνέχεια εξετάζουμε το σύνολο:

$$S = \{P, \{Q, R\}, \{\neg P, \neg Q\}, \{\neg P, \neg R\}\}$$

Η ακολουθία:

$$\{\neg P, \neg Q\} \xrightarrow{\{Q, R\}} \{\neg P, R\} \xrightarrow{\{\neg P, \neg R\}} \neg P \xrightarrow{P} F$$

είναι ακολουθία ανασκευής, επομένως το S είναι μη ικανοποιήσιμο. Άρα, η εξαγωγή συμπεράσματος είναι έγκυρη.

$$c) \quad (Q \rightarrow R) \rightarrow ((P \rightarrow Q) \rightarrow (P \rightarrow R))$$

Θα μετατρέψουμε την παραπάνω πρόταση σε CNF:

Αρχικά αντικαθιστούμε το συνδετικό \rightarrow με την ισοδύναμη του έκφραση

$$(A \rightarrow B \equiv \neg A \vee B). \text{ Έτσι:}$$

$$\begin{aligned} (Q \rightarrow R) &\rightarrow ((P \rightarrow Q) \rightarrow (P \rightarrow R)) \equiv \\ (\neg Q \vee R) &\rightarrow (\neg(P \rightarrow Q) \vee (P \rightarrow R)) \equiv \\ (\neg Q \vee R) &\rightarrow (\neg(\neg P \vee Q) \vee (\neg P \vee R)) \equiv \\ \neg(\neg Q \vee R) &\vee (\neg(\neg P \vee Q) \vee (\neg P \vee R)) \end{aligned}$$

Στη συνέχεια ελαχιστοποιούμε το πεδίο της άρνησης με τη χρήση του κανόνα De Morgan ($\neg(A_1 \vee A_2 \vee A_3 \vee \dots \vee A_n) \equiv \neg A_1 \wedge \neg A_2 \wedge \neg A_3 \wedge \dots \wedge \neg A_n$). Έτσι:

$$\begin{aligned} \neg(\neg Q \vee R) &\vee (\neg(\neg P \vee Q) \vee (\neg P \vee R)) \equiv \\ (\neg\neg Q \wedge \neg R) &\vee ((\neg\neg P \wedge \neg Q) \vee (\neg P \vee R)) \equiv \end{aligned}$$

Απαλείφουμε διπλές αρνήσεις. Έτσι:

$$\begin{aligned} (\neg\neg Q \wedge \neg R) &\vee ((\neg\neg P \wedge \neg Q) \vee (\neg P \vee R)) \equiv \\ (Q \wedge \neg R) &\vee ((P \wedge \neg Q) \vee (\neg P \vee R)) \end{aligned}$$

Βρίσκουμε τη διάζευξη που βρίσκεται σε μεγαλύτερο βάθος και περιέχει μια τουλάχιστον σύζευξη. Αυτή είναι η $(P \wedge \neg Q) \vee (\neg P \vee R)$. Εφαρμόζουμε επιμερισμό της διάζευξης πάνω στη σύζευξη.

$$\begin{aligned} (Q \wedge \neg R) &\vee ((P \wedge \neg Q) \vee (\neg P \vee R)) \equiv \\ (Q \wedge \neg R) &\vee ((P \vee \neg P \vee R) \wedge (\neg Q \vee \neg P \vee R)) \equiv \end{aligned}$$

Βρίσκουμε τη διάζευξη που βρίσκεται σε μεγαλύτερο βάθος και περιέχει μια τουλάχιστον σύζευξη. Αυτή είναι ολόκληρη η πρόταση. Εφαρμόζουμε επιμερισμό της διάζευξης πάνω στη σύζευξη.

$$(Q \wedge \neg R) \vee ((P \vee \neg P \vee R) \wedge (\neg Q \vee \neg P \vee R)) \equiv$$

$$(Q \vee P \vee \neg P \vee R) \wedge (Q \vee \neg Q \vee \neg P \vee R) \wedge (\neg R \vee P \vee \neg P \vee R) \wedge (\neg R \vee \neg Q \vee \neg P \vee R)$$

Έστω C η πρόταση σε CNF μορφή

$$C: (Q \vee P \vee \neg P \vee R) \wedge (Q \vee \neg Q \vee \neg P \vee R) \wedge (\neg R \vee P \vee \neg P \vee R) \wedge (\neg R \vee \neg Q \vee \neg P \vee R)$$

Παρατηρούμε ότι η πρόταση C είναι πάντα αληθής ($T \wedge T \wedge T \wedge T \equiv T$). Οπότε ικανοποιείται από κάθε ερμηνεία. Θα χρησιμοποιήσουμε, όμως, την μέθοδο της επίλυσης όπως ζητείται από την εκφώνηση της άσκησης.

Η πρόταση C μετατρέπεται στο ακόλουθο σύνολο όρων, έστω S:

$$S = \{\{Q, P, \neg P, R\}, \{Q, \neg Q, \neg P, R\}, \{\neg R, P, \neg P, R\}, \{\neg R, \neg Q, \neg P, R\}\}$$

Αρχικά βρίσκω τους όρους επίλυσης του S.

$$\begin{aligned} \text{res}(\{Q, P, \neg P, R\}, \{Q, \neg Q, \neg P, R\}) &= \{Q, \neg P, R\} \\ \text{res}(\{Q, P, \neg P, R\}, \{\neg R, P, \neg P, R\}) &= \{Q, R\} \\ \text{res}(\{Q, P, \neg P, R\}, \{\neg R, \neg Q, \neg P, R\}) &= \{\neg P, R\} \\ \text{res}(\{Q, \neg Q, \neg P, R\}, \{\neg R, P, \neg P, R\}) &= \{Q, \neg Q, \neg P, R\} \\ \text{res}(\{Q, \neg Q, \neg P, R\}, \{\neg R, \neg Q, \neg P, R\}) &= \{\neg Q, \neg P, R\} \\ \text{res}(\{\neg R, P, \neg P, R\}, \{\neg R, \neg Q, \neg P, R\}) &= \{\neg P, \neg Q\} \end{aligned}$$

$$R(S) = \{\{Q, P, \neg P, R\}, \{Q, \neg Q, \neg P, R\}, \{\neg R, P, \neg P, R\}, \{\neg R, \neg Q, \neg P, R\}, \{Q, \neg P, R\}, \{Q, R\}, \{\neg P, R\}, \{\neg Q, \neg P, R\}, \{\neg P, \neg Q\}\}$$

Βρίσκουμε τους όρους επίλυσης του R(S).

$$\begin{aligned} \text{res}'(\{Q, P, \neg P, R\}, \{Q, \neg P, R\}) &= \{Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, P, \neg P, R\}, \{\neg P, R\}) &= \{Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, P, \neg P, R\}, \{\neg Q, \neg P, R\}) &= \{\neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, P, \neg P, R\}, \{\neg P, \neg Q\}) &= \{\neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, \neg Q, \neg P, R\}, \{Q, \neg P, R\}) &= \{Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, \neg Q, \neg P, R\}, \{Q, R\}) &= \{Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, \neg Q, \neg P, R\}, \{\neg Q, \neg P, R\}) &= \{\neg Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, \neg Q, \neg P, R\}, \{\neg P, \neg Q\}) &= \{\neg Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{\neg R, P, \neg P, R\}, \{Q, \neg P, R\}) &= \{Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{\neg R, P, \neg P, R\}, \{Q, R\}) &= \{Q, P, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{\neg R, P, \neg P, R\}, \{\neg P, R\}) &= \{\neg P, R\} \\ \text{res}'(\{\neg R, P, \neg P, R\}, \{\neg Q, \neg P, R\}) &= \{\neg Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{\neg R, P, \neg P, R\}, \{\neg P, \neg Q\}) &= \{\neg R, \neg Q, \neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, \neg P, R\}, \{\neg Q, \neg P, R\}) &= \{\neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, \neg P, R\}, \{\neg P, \neg Q\}) &= \{\neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, R\}, \{\neg Q, \neg P, R\}) &= \{\neg P, R\} \\ \text{res}'(\{Q, R\}, \{\neg P, \neg Q\}) &= \{\neg P, R\} \end{aligned}$$

$$R^{(2)}(S) = R(S) \cup \{\}$$

Στη συνέχεια δε γίνεται καμία επίλυση. Άρα, για $n > 1$ $R^{(n)}(S) = R(S)$.

Όμως, στο $R^{(n)}(S)$ δεν περιέχεται το F. Άρα το σύνολο S είναι ικανοποιήσιμο.

Άσκηση 4

α)

Έστω,

$\Phi = \Phi' \wedge C \wedge C'$, η CNF μορφή του προτασιακού σχήματος και

$\Psi = \Phi' \wedge \text{res}(C, C')$, η μορφή του μετά την εφαρμογή της πράξης επίλυσης μεταξύ των όρων C και C'.

Τότε, αν I τυχαία ερμηνεία τέτοια ώστε $\models_I \Phi$ τότε θα ισχύει $\models_I \Phi'$, $\models_I C$ και $\models_I C'$. Όμως, γνωρίζουμε ότι $C \wedge C' = \text{res}(C, C')$, επομένως θα ισχύει και $\models_I \text{res}(C, C')$. Άρα, και $\models_I \Psi$. Επειδή η I επιλέχτηκε τυχαία, τα παραπάνω ισχύουν για κάθε ερμηνεία που ικανοποιεί τη Φ . Άρα, $\Phi \models \Psi$.

β)

Έστω, $\Phi \equiv (P \vee Q) \wedge (\neg P \vee \neg Q) \wedge R$.

Τότε, $\Psi \equiv (Q \vee \neg Q) \wedge R \equiv T \wedge R \equiv R$

Έστω, I = {P, Q, R} μια ερμηνεία. Η I ικανοποιεί την Ψ αλλά δεν ικανοποιεί την Φ .

Ζήτημα 5^ο

α) Είτε ο X παρευρέθηκε στο συμβούλιο, ή δεν προσκλήθηκε σε αυτό.

β) Αν ο προϊστάμενος επιθυμούσε την παρουσία του X στο συμβούλιο, τότε ο X θα είχε προσκληθεί σε αυτό.

γ) Ο X δεν παρευρέθηκε στο συμβούλιο.

δ) Αν ο προϊστάμενος δεν επιθυμούσε την παρουσία του X στο συμβούλιο και ο X δεν προσκλήθηκε σε αυτό, ο X πρόκειται να απολυθεί.

Έστω, οι παρακάτω προτάσεις:

P: Ο X παρευρέθηκε στο συμβούλιο.

Q: Ο X προσκλήθηκε στο συμβούλιο.

S: Ο προϊστάμενος επιθυμούσε την παρουσία του X στο συμβούλιο.

R: Ο X πρόκειται να απολυθεί.

Επομένως,

a) $P \vee \neg Q$

b) $S \rightarrow Q$

c) $\neg P$

d) $(\neg S \wedge \neg Q) \rightarrow R$

Το συμπέρασμα που θέλουμε να δείξουμε είναι η πρόταση «ο X πρόκειται να απολυθεί». Δηλαδή, το R.

Για να δείξουμε οι παραπάνω εξαγωγή συμπεράσματος είναι έγκυρη, αρκεί να δείξουμε ότι το σύνολο των υποθέσεων και της άρνησης του συμπεράσματος είναι μη ικανοποιήσιμο.

Αρχικά μετατρέπουμε τις προτάσεις σε όρους.

Έτσι:

$P \vee \neg Q$ (Είναι όρος)

$S \rightarrow Q \equiv \neg S \vee Q$

$\neg P$ (Είναι αρνητικός μοναδιαίος όρος)

$(\neg S \wedge \neg Q) \rightarrow R \equiv \neg(\neg S \wedge \neg Q) \vee R \equiv (\neg\neg S \vee \neg\neg Q) \vee R \equiv S \vee Q \vee R$

$\neg R$ (Είναι αρνητικός μοναδιαίος όρος)

Στη συνέχεια εξετάζουμε το σύνολο

$S = \{ \{P, \neg Q\}, \{\neg S, Q\}, \neg P, \{S, Q, R\}, \neg R \}$

Πρώτα βρίσκουμε τους όρους επίλυσης του S:

$\text{res}(\{P, \neg Q\}, \{\neg S, Q\}) = \{P, \neg S\}$

$\text{res}(\{P, \neg Q\}, \neg P) = \neg Q$

$\text{res}(\{P, \neg Q\}, \{S, Q, R\}) = \{P, S, R\}$

$\text{res}(\{\neg S, Q\}, \{S, Q, R\}) = \{Q, R\}$

$\text{res}(\{S, Q, R\}, \neg R) = \{S, Q\}$

$R(S) = \{ \{P, \neg Q\}, \{\neg S, Q\}, \neg P, \{S, Q, R\}, \neg R, \{P, \neg S\}, \neg Q, \{P, S, R\}, \{Q, R\}, \{S, Q\} \}$

Στη συνέχεια βρίσκουμε τους όρους επίλυσης του R(S):

$\text{res}'(\{P, \neg Q\}, \{Q, R\}) = \{P, R\}$

$\text{res}'(\{P, \neg Q\}, \{S, Q\}) = \{P, S\}$

$\text{res}'(\{\neg S, Q\}, \neg Q) = \neg S$

$\text{res}'(\{\neg S, Q\}, \{P, S, R\}) = \{P, Q, R\}$

$\text{res}'(\{\neg S, Q\}, \{S, Q\}) = Q$

$\text{res}'(\neg P, \{P, \neg S\}) = \neg S$

$\text{res}'(\neg P, \{P, S, R\}) = \{S, R\}$

$\text{res}'(\{S, Q, R\}, \{P, \neg S\}) = \{P, Q, R\}$

$\text{res}'(\{S, Q, R\}, \neg Q) = \{S, R\}$

$\text{res}'(\neg R, \{P, S, R\}) = \{P, S\}$

$\text{res}'(\neg R, \{Q, R\}) = Q$

$\text{res}'(\{P, \neg S\}, \{P, S, R\}) = \{P, R\}$

$\text{res}'(\{P, \neg S\}, \{S, Q\}) = \{P, Q\}$

$\text{res}'(\neg Q, \{Q, R\}) = R$

$\text{res}'(\neg Q, \{S, Q\}) = S$

$R^{(2)}(S) = \{ \{P, \neg Q\}, \{\neg S, Q\}, \neg P, \{S, Q, R\}, \neg R, \{P, \neg S\}, \neg Q, \{P, S, R\}, \{Q, R\}, \{S, Q\}, \{P, R\}, \{P, S\}, \neg S, \{P, Q, R\}, Q, \{S, R\}, \{P, Q\}, R, S \}$

Εφόσον, το $R^{(2)}(S)$ περιέχει αντίθετα γράμματα, το $R^{(3)}(S)$ θα περιλαμβάνει το F. Έτσι, σύμφωνα με την αρχή της επίλυσης, το S είναι μη ικανοποιήσιμο. Επομένως, η εξαγωγή συμπεράσματος είναι έγκυρη. Δηλαδή, η πρόταση «Ο X πρόκειται να απολυθεί» εξάγεται ως συμπέρασμα από τις υποθέσεις.